លំហាត់មេកានិចនេះមានពីរផ្នែក Two Problems in Mechanics (10 points)

សូមអានការណែនាំទូទៅមុននឹងធ្វើលំហាត់។

Part A. ថាសបង្កប់ The Hidden Disk (3.5 points)

ថាសឈើមួយមានកាំ r_1 និងកំរាស់ w_1។ នៅខាងក្នុងថាស់ស៊ីឡាំងឈើនេះ មានថាសលោហៈតូចមួយ កាំ r_2 និងកំរាស់ w_2។ ថាសទាំងពីរត្រូវបានដាក់ស្របអក្ស។ d ជាចំងាយរវាងផ្ចិតថាសទាំងពីរ។ ឈើមានដង់ស៊ីតេ ρ_1 ហើយលោហៈមានដង់ស៊ីតេ $\rho_2 > \rho_1$។ ម៉ាស់សរុបនៃប្រព័ន្ធគឺ M។

ចំណោទនេះ គេដាក់ប្រព័ន្ធស៊ីឡាំងនេះនៅលើប្លង់ដេកដែលវាអាចរមៀលដោយសេរីទៅឆ្វេង រឺទៅស្តាំ។ មើល Fig. 1 ចំពោះរូបមើលពីខាង និងរូបមើលពីលើ។

គោលបំណងនៃលំហាត់នេះគឺកំណត់រកទំហំ និងទីតាំងរបស់ថាសលោហៈ។

បន្តមកទៀត ចូរតាងលទ្ធផលជាអនុគមន៍នៃទំហំដែលស្គាល់:

$$r_1,\ w_1,\ \rho_1,\ \rho_2, M\ . \qquad (1)$$

គោលបំណងគឺគណនា r_2, w_2 និង d តាមរបៀបរង្វាស់មិនផ្ទាល់។

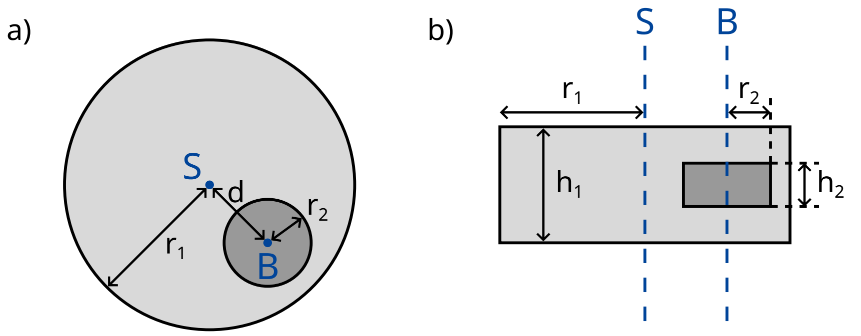

Figure 1: a) side view b) view from top

b គឺជាចំងាយរវាងផ្ចិតម៉ាស C នៃប្រព័ន្ធ និង អ័ក្សស៊ីមេទ្រី S ។ ដើម្បីកំណត់ចំងាយនេះ យើងបង្កើតពិសោធន៍ខាងក្រោម:

យើងដាក់ស៊ីឡាំងលើប្លង់ដេកដែលយ៉ាងណាអោយវាស្ថិតក្នុងស្ថានភាពលំនឹង។ បន្ទាត់មកទៀតគេបង្កើនមុំ Θ (មើល Fig. 2) យឺតៗ។ ដោយកកិតស្តាទិច នោះស៊ីឡាំងរមៀលដោយមិនរអិល។ វានឹងរមៀលបន្តិចតាមប្លង់ទេរ បន្ទាប់មកវាឈប់ក្នុងលំនឹងស៊ប់បន្ទាប់ពីរមៀលបានមុំ ϕ ។

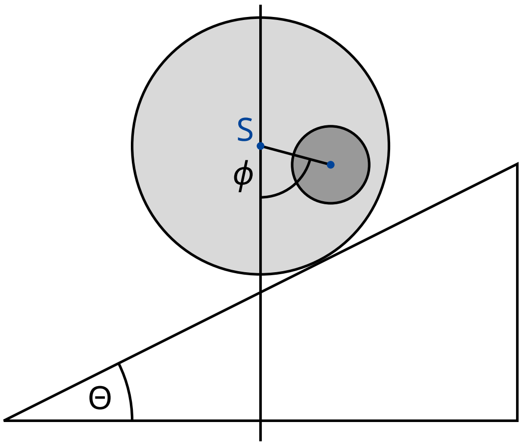

Figure 2: Cylinder on an inclined base.

A.1	សរសេរកន្សោម b ជាអនុគមន៍នៃទំហំក្នុង (1) មុំ ϕ និង Θ។	0.8pt

ចាប់ពីពេលនេះ យើងអាចចាត់ទុកថា តំលៃ bគឺស្គាល់។

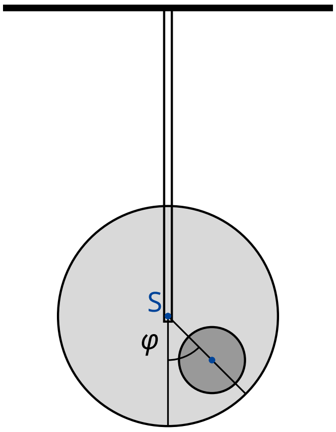

Figure 3: Suspended system.

បន្ទាប់គេត្រូវវាស់ម៉ូម៉ង់និចលភាព I_S របស់ប្រព័ន្ធស៊ីឡាំងធៀបនឹងអ័ក្សស៊ីមេទ្រី S។ គេព្យួរស៊ីឡាំងឈើត្រង់អ័ក្សស៊ីមេទ្រីរបស់វា។ បន្ទាប់មកយើងទាញវាចេញពីទីតាំងលំនឹងដោយមុំតូច φ ហើយព្រលែងវា។

មើល figure 3 ។ យើងឃើញថា φ ពិពណ៌នាអោយចលនាខួប ដែលមានខួប T។

A.2	សរសេរសមីការចលនាចំពោះ φ។ តាងម៉ូម៉ង់និចលភាព I_S នៃប្រព័ន្ធធៀបនឹងអ័ក្សស៊ីមេទ្រី S ជាអនុគមន៍នៃ T b និងទំហំក្នុង (1)។ យើងសិក្សាករណីមុំ φ តូចណាស់។	0.5pt

តាមរង្វាស់ក្នុង A.1 និង A.2 យើងត្រូវគណនាទំរង់ធរណីមាត្រ និងទីតាំងរបស់ថាសលោហៈក្នុងស៊ីឡាំងឈើ។

A.3	សរសេរកន្សោម d ជាអនុគមន៍នៃ b និងទំហំក្នុង (1)។ អ្នកអាចបញ្ចូល r_2 និង h_2 ជាអថេរក្នុងកន្សោមនេះដែរ ដែលវានឹងត្រូវគណនាក្នុង A.5។	0.4pt

A.4	សរសេរកន្សោមI_S ជាអនុគមន៍នៃ b និងទំហំក្នុង (1)។ អ្នកអាចបញ្ចូល r_2 និង h_2 ជាអថេរក្នុងកន្សោមនេះដែរ ដែលវានឹងត្រូវគណនាក្នុង A.5។	0.7pt

A.5	ប្រើលទ្ធផលខាងលើ សរសេរកន្សោម h_2 និង r_2 ជាអនុគមន៍នៃ b T និងទំហំក្នុង (1)។ អ្នកអាចសរសេរ h_2 ជាអនុគមន៍ r_2។	1.1pt

Part B. ចលនាវង្វិលនៃយានអវកាស (6.5 points)

Alice ជាតារាវិទូរស់ក្នុងយានអវកាស។ យានអវកាសជាកង់ដ៏ធំមួយមានកាំ R វិលជុំវិញអ័ក្សរបស់វា ដូចនេះវាបង្កើតបានកំលាំងទំនាញ gravity សិប្បនិម្មិតមួយមកលើតារាវិទូ។ តារាវិទូរស់នៅផ្នែកខាងក្នុងកង់។ កំលាំងទំនាញម៉ាស់នៃយានអវកាស និង កំណោងផ្ទៃយានក្តអាចចោលបាន។

B.1	គណនាប្រេកង់មុំ ω_{ss} ពេលយានអវកាសវិល ដែលពេលនោះតារាវិទូទទួលកំលាំងទំនាញដូចកំលាំងទំនាញដី g_E នៅលើផ្ទៃផែនដីដែរ។	0.5pt

Alice និង Bob មានអំណះអំណាងរៀងខ្លួន។ Bob មិនជឿថា ពួកគាត់កំពុងតែនៅក្នុងយានអវកាស ហើយថាពួកគាត់រងនូវដែនទំនាញផែនដី។ Alice ចង់បកស្រាយប្រាប់ Bob ថា យើងរស់ក្នុងយានអវកាសវិលដោយប្រើរូបវិទ្យា។ ដូចនេះគាត់បានចងម៉ាស់ m ទៅនឹងរ៉ឺស័រ ដែលមានថេរកំរាញ k ហើយអោយវាយោល។ ម៉ាសយោលតាមតែទិសឈរ និងមិនអាចយោលតាមទិសដេកទេ។

B.2	ដោយចាត់ទុកថា ទំនាញដីមានតំលៃថេរ g_E គណនាប្រេកង់មុំលំយោល ω_E ដែលមនុស្សម្នាក់នៅលើផែនដីអាចវាស់។	0.2pt

B.3	គណនាប្រេកង់មុំនៃលំយោល ω ដែល Aliceវាស់នៅក្នុងយាន។	0.6pt

Alice ពិសោធន៍បង្ហាញថា យើងនៅក្នុងយានអវកាសវិល។ តែ Bob នៅតែមិនជឿ។ គាត់ថា បើគេគិតពីបំរែបំរួលទំនាញ gravity ពីលើផ្ទៃផែនដី គេនឹងឃើញផលស្រដៀងគ្នា។ ក្នុងលំហាត់ខាងក្រោម តើគំនិត Bob ត្រឹមត្រូវរឺទេ?

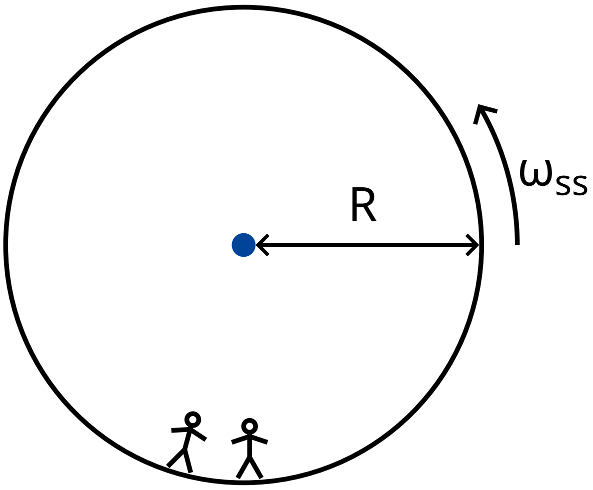

Figure 4: Space station

B.4	សរសេរកន្សោម gravity $g_E(h)$ ចំពោះកំពស់ h តូចពីលើផ្ទៃដី រួចគណនា $\tilde{\omega}_E$ នៃលំយោលម៉ាស (តំលៃប្រហែលលីនេអ៊ែគឺគ្រប់គ្រាន់ហើយ)។សំគាល់: កាំរបស់ផែនដីគឺ R_E។ មិនគិតរង្វិលរបស់ផែនដី។	0.8pt

តាមពិតទៅ ចំពោះយានអវកាស Alice រកឃើញថា ប៉ោលរ៉ឺស័រយោលក្រោមប្រេកង់ ដែល Bob បាននិយាយ។

B.5	គណនា R នៃយានអវកាស ដែល ω ត្រូវគ្នានឹង $\tilde{\omega}_E$។ សរសេរកន្សោមរបស់អ្នកជាអនុគមន៍នៃ R_E។	0.3pt

ដើម្បីជំនះភាពរឹងរូសរបស់ Bob នោះAliceមានពិសោធន៍ថ្មី ដើម្បីបញ្ជាក់អំពីអំណះអំណាងរបស់គាត់។ គាត់បានឡើងលើ tower មួយកំពស់ H ពីលើតួយាន ហើយទំលាក់ម៉ាស់មួយចុះ។ ពិសោធន៍នេះមានលទ្ធផលដូចគ្នាទាំងក្នុងប្រព័ន្ធយោងវិលនិងជំរុយនិចលភាព។

ក្នុងចលនារង្វិលថេរ តារាវិទូរងនូវកំលាំងនិម្មិត$\vec{F}_C$ ហៅថាកំលាំង Coriolis។ កំលាំង $\vec{F}_C$ មានអំពើអង្គធាតុមានម៉ាស់ m ផ្លាស់ទីដោយល្បឿន $\vec{v}$ ក្នុងប្រព័ន្ធយោងវិលដោយប្រេកង់មុំថេរ $\vec{\omega}_{ss}$ អោយដោយ:

$$\vec{F}_C = 2m\vec{v} \times \vec{\omega}_{ss} \ . \tag{2}$$

ជាអនុគមន៍នៃទំហំស្កាលែរគេអាចប្រើ:

$$F_C = 2mv\omega_{ss} \sin\phi \ , \tag{3}$$

ដែល ϕ គឺជាមុំរវាងវ៉ិចទ័រល្បឿន និងអ័ក្សរង្វិល។ កំលាំងនេះវាកែងទៅនឹងវ៉ិចទ័រល្បឿន v និងអ័ក្សរង្វិល។ សញ្ញានៃកំលាំងត្រូវបានកំណត់តាមវិធានដៃស្តាំ។

B.6	គណនាវ៉ិចទ័រល្បឿនv_xតាមខ្សែដេក និងបំលាស់ទីd_x តាមអ័ក្សដេក (ធៀបទៅនឹង tower ក្នុងទិសដៅកែងទៅនឹង tower) នៃម៉ាស់នៅពេលដែលវាប៉ះទៅនឹងផ្ទៃយាន។ គេសន្មត់ថា H តូច ដូចនេះសំទុះដែលបានវាស់ដោយតារាវិទូគឺថេរពេលធ្លាក់ចុះ។ ហើយគេចាត់ទុកថា $d_x \ll H$។	1.1pt

ដើម្បីទទួលបានលទ្ធផលល្អ Alice សំរេចធ្វើពិសោធន៍នេះពី tower មួយខ្ពស់ជាងមុន។ គាត់ភ្ញាក់ផ្អើលពេលម៉ាសប៉ះផ្ទៃយានត្រង់គល់ tower ដូចនេះ$d_x = 0$។

B.7	គណនាកំពស់ tower ទាបបំផុតដែលអាចទទួលបាន$d_x = 0$។	1.3pt

Alice ចង់ធ្វើពិសោធន៍ចុងក្រោយដើម្បីជំនះ Bob។ គាត់ប្រើប៉ោលរ៉ឺស័រដើម្បីបង្ហាញផល់នៃកំលាំង Coriolis។ ពេលនេះគាត់ប្តូររបស់ពិសោធន៍។ គាត់ចងរ៉ឺស័រទៅនឹងកងដែលផ្លាស់ទីដោយសេរីតាមរបាដេក x ដោយគ្មានកកិត។ រ៉ឺស័រយោលតាមអ័ក្សឈរ។ របាស្របនឹងផ្ទៃយាន ហើយកែងទៅនឹងអ័ក្សរង្វិលរបស់យាន។ ប្លង់ xy កែងទៅនឹងអ័ក្សរង្វិល ដែលទិស y តម្រង់ទៅរកផ្ចិតរង្វិលនៃយាន។

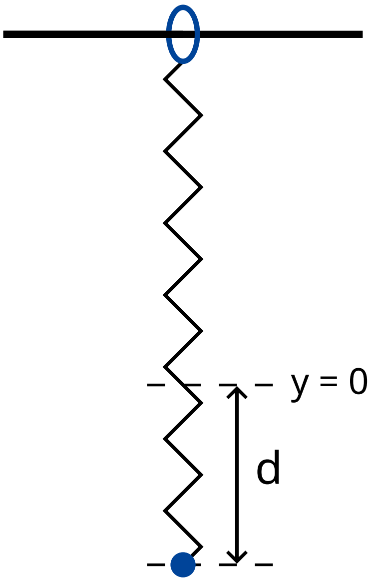

Figure 5: Setup.

B.8	Alice ទាញម៉ាស់ចំងាយ d ធៀបនឹងទីតាំងលំនឹង $x = 0, y = 0$ ហើយព្រលែងវា (មើល figure 5). • សរសេរកន្សោមពិជគណិត $x(t)$ និង $y(t)$។ ដោយចាត់ទុកថា $\omega_{ss} d$ តូច និងមិនគិតកំលាំង Coriolis ចំពោះចលនាតាមអ័ក្សy។ • គូសខ្សែគន្លង $(x(t), y(t))$ ដោយដៅរាល់ចំនុចសំខាន់ៗដូចជាអំព្លីទូត។	1.7pt

Alice និង Bob នៅតែបន្តឈ្លោះគ្នា។